

ОБРАЗАЦ ИЗВЕШТАЈА О СПРОВЕДЕНОЈ EX ANTE АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ПРОПИСА

1. Сагледавање постојећег стања.

1) Приказати постојеће стање у предметној области у складу са важећим правним оквиром.

Кабинет министра без портфеља задужен за координацију активности у области родне равноправности и оснаживања жена финансира програме од јавног интереса у области спровођења политике родне равноправности које спроводе удружења односно непрофитне организације, регистроване у складу са позитивним прописима Републике Србије (у даљем тексту удружења), доделом средстава на основу Јавног конкурса, а у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Сл. Гласник РС“, бр. 16/2018). Средства за финансирање програма од јавног интереса, обезбеђена су у буџету Републике Србије, на основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС“, број 94/2024).

Да ли се у предметној области примењује пропис или предметна област није била уређена прописом? Приказати доступне информације и вредности других показатеља који се прате у области уколико предметна област није уређена прописом.

Предметна област уређена је Законом о спречавању насиља у породици ("Сл. гласник РС", бр. 94/2016 и 10/2023 - др. закон), Кривичним закоником ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016, 35/2019 и 94/2024) и Законом о родној равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 52/2021). Ови закони регулишу област коју покривају општи и специфични циљеви програма за који се предлаже Уредба. Осим тога, начин доделе средстава регулисан је Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења („Сл. Гласник РС“, бр. 16/2018). Средства за финансирање програма од јавног интереса, обезбеђена су у буџету Републике Србије, на основу члана 8. Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС“, број 94/2024).

2) Да ли је уочен проблем у области и на коју циљну групу се односи? Представити узроке и последице проблема?

Имајући у виду чињеницу да су најрањивије групе жена у највећем ризику различитих појавних облика економских неједнакости, укључујући и сиромаштво (реч је о незапосленим женама, женама које немају стабилан радни ангажман, самохраним мајкама, женама које живе на селу, као и оне које су на рубу сиромаштва) питање промоције начела родне равноправности од изузетног је друштвеног значаја.

Недовољном утемељењу начела родне равноправности доприносе и други релевантни узроци, као што су недовољно снажни институционални механизми родне равноправности недостатак финансијских средстава за њихово спровођење, као и недостатак стабилног и континуираног финансирање јавних политика и механизма који доприносе развоју родне равноправности.

За област превенције насиља у породици важно је истаћи податке Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

У наставку су подаци за кривично дело Насиље у породици из чл.194. КЗ за период 01.01.2016. године до 31.12.2024. године (број кривичних пријава, број учинилаца и оштећених лица разврстаних по полу и број смртних исхода):

У 2016. години број кривичних пријава- 6.135, број учинилаца- 5.622 (м-5145, ж-477), број оштећених лица-6.316 (м-1408, ж-4908), смртни исход -3;

У 2017. години број кривичних пријава- 7.001, број учинилаца- 6.450 (м-5859, ж-591), број оштећених лица- 7.349 (м-1716, ж-5633), смртни исход – 0;

У 2018. години број кривичних пријава- 5.884, број учинилаца- 5.562 (м-5065, ж-497), број оштећених лица- 6.289 (м-1544, ж-4745), смртни исход -2;

У 2019. години број кривичних пријава- 5.319, број учинилаца- 5.012 (м-4551, ж-461), број оштећених лица- 5.695 (м-1354, ж-4341), смртни исход – 0;

У 2020. години број кривичних пријава- 4.937, број учинилаца- 4.639 (м-4208, ж-431), број оштећених лица- 5.321 (м-1373, ж-3948), смртни исход -1;

У 2021. години број кривичних пријава- 4.412, број учинилаца- 4.197 (м-3771, ж-426), број оштећених лица- 4.720 (м-1138, ж-3582), смртни исход -2;

У 2022. години број кривичних пријава- 4.357, број учинилаца- 4.155 (м-3672, ж-483), број оштећених лица- 4.746 (м-1184, ж-3562), смртни исход -2;

У 2023. години број кривичних пријава- 4.483, број учинилаца- 4.257 (м-3837, ж-420), број оштећених лица- 5.033 (м-1278, ж-3755), смртни исход -2;

У 2024. години број кривичних пријава- 3.976, број учинилаца- 3.779 (м-3429, ж-350), број оштећених лица- 4.430 (м-1074, ж-3356), смртни исход -2.

Број пријављених догађаја са елементима насиља у породици по годинама, разврстано по врсти насиља:

2018. године укупан број догађаја 27.760; врста насиља: физичко- 11.789, економско-1.125, психичко-19.066, сексуално -218;

2019. године укупан број догађаја 29.654; врста насиља: физичко- 12.330, економско-1.220, психичко- 20.404, сексуално -275;

2020. године укупан број догађаја 28.126; врста насиља: физичко- 11.676, економско-1.020, психичко- 19.483, сексуално -186;

2021. године, укупан број догађаја 28.061; врста насиља: физичко- 11.364, економско-1.043, психичко- 18.704, сексуално -231;

2022. године, укупан број догађаја 28.912; врста насиља: физичко- 11.148, економско-1.018, психичко-18.763, сексуално -234;

2023. године, укупан број догађаја 29.222; врста насиља: физичко-11.117, економско-1.030, психичко- 18.765, сексуално -205;

2024. године, укупан број догађаја 27.465; врста насиља: физичко- 10.318, економско-901, психичко- 17.399, сексуално -201.

Жртве догађаја у вези спречавања насиља у породици, разврстане по полу:

2018. године укупан број жртава 31.024 (м-8.786, ж-22.238);
2019. године укупан број жртава 33.519 (м-9.823, ж-23.696);
2020. године укупан број жртава 32.095 (м-9.863 ж-22.232);
2021. године укупан број жртава 31.609 (м-9.405 ж-22.204);
2022. године укупан број жртава 32.989 (м-9.780 ж-23.209);
2023. године укупан број жртава 34.680 (м-10.505 ж-24.175);
2024. године укупан број жртава 32.767 (м-10.044 ж-22.723).

Учиниоци догађаја у вези спречавања насиља у породици разврстани по полу:

2018. године укупан број учиниоца 28.782 (м-23.661, ж-5.121);
2019. године укупан број учиниоца 30.930 (м-25.220, ж-5.710);
2020. године укупан број учиниоца 29.350 (м-23.943, ж-5.407);
2021. године укупан број учиниоца 29.371 (м-23.737, ж-5.634);
2022. године укупан број учиниоца 30.352 (м-24.387, ж-5.965);
2023. године укупан број учиниоца 30.894 (м-24.702, ж-6.192);
2024. године укупан број учиниоца 29.171 (м-23.173, ж-5.998).

У разматрању феномена вршњачког насиља односно насиља које укључује децу, за период мај 2023. године - април 2025. године на платформи Чувам те евидентиране су укупно 6733 пријаве од којих је укупан број основаних, 5100 што значи да је преостали број од 1633 пријаве збир одбачених пријава и пријава које су више пута пријављене различитим каналима или је исти догађај пријавило више особа. Поред наведеног уочени су и следећи проблеми, а то су да укупном броју регистрованих предузетничких радњи, свега 30% су регистровале жене. Имајући у виду чињеницу да је Влада РС активно ради на оснаживању жена да се укључе у привредне токове, потребно је да овај број буде већи, односно да се кроз додатну едукацију, имплементацију нових технологија и иновативног знања жене охрабре ка покретању сопственог посла. На овај начин директно се утиче на две компоненте, смањење стопе незапослености и повећање прихода од пореза и доприноса чиме се утиче на БДП.

Надаље, сличан проценат жена укључен је и у рад Народне скупштине. Наиме, иако Република Србија има квоте којима је уведен обавезан проценат мање заступљеног пола на листама политичких странака које учествују на парламентарним и локланим изборима, потребно је да жене заиста и након прерасподеле мандата учествују у раду парламента. Због тога је потребно додатно мотивисати политичке странке да имају родно сензитивни приступ и приликом сачињавања листа и верификације мандата. Самим тим потребно је да и већи проценат жена буде на највишим позицијама у извршној власти, тј. на министарским позицијама.

На основу приказа постојећег стања описати проблем који је потребно решити и оценити опасност и размере проблема. Одредити циљне групе на које проблем директно или индиректно утиче (нпр. привредни субјекти у одређеној делатности, угрожене друштвене групе, органе, односно организације који врше јавна овлашћења, итд.) и описати тај утицај. Одредити узроке настанка проблема и његове последице.

Примена и промоција концепта родне равноправности представља предуслов развоја и кључ за решавање највећих развојних изазова пред којима се налази Република Србија. Бројни релевантни подаци указују на чињеницу да су сиромаштво, друштвена изопштеност, маргинализација и друге сродне појаве директна последица родно утемељених неједнакости. Бројни аутори указују да друштвене неједнакости подривају демократију, напредак и развој једног друштва, владавину права, као и стабилност институција што може водити порасту тензија, нетрпељивости и нестабилности у друштву.

У вези са тим, родно утемељене неједнакости осликавају ефикасност економије једне државе, односно ефикасност њених економских мера и механизма. Такође, друштвене (не)једнакости утичу на ниво социјалне кохезије једног друштва и целокупан животни стандард њених грађана.

Негативне последице родних неједнакости, као и дискриминације трпе не само жене, већ и читава друштвена заједница. Релевантни подаци говоре да су трошкови друштава у којима је заступљена родно заснована неједнакост и дискриминација изузетно високи, као и то да је у таквим друштвима већи ризик од сиромаштва и ниског квалитета живота грађана.

2. Утврђивање циља.

1) Који циљ је потребно постићи?

Општи циљ Програма је подршка у спровођењу политике родне равноправности, док су специфични циљеви:

1. Смањење појаве вршњачког насиља кроз имплементацију активности које доприносе прихватању родних и других разлика и неговању толеранције на различитост;
2. Смањење родно заснованог и породичног насиља кроз имплементацију активности које доприносе оснаживању жртава насиља да препознају и реагују на насиље;
3. Јачање капацитета професионалаца да препознају и реагују на насиље;
4. Смањење родног јаза и оснаживање жена за учешће у политичком и јавном животу кроз програме развоја личних компетенција.

2) Да ли је циљ који се постиже доношењем прописа усклађен са циљевима важећих планских докумената и приоритетним циљевима Владе?

Навести назив, циљ и меру планског документа и/или приоритетни циљ и резултат Владе (планиран Акционим планом за спровођење Програма Владе) који предвиђа доношење прописа. Навести разлоге уколико пропис одступа од циљева и/или мера предвиђених планским документима и приоритетних циљева и резултата Владе.

Доношење прописа усклађено је са Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину ('Сл. гласник РС', бр. 94/2024), Законом о удружењима ('Сл. гласник РС', бр. 51/2009, 99/2011 - др. закони и 44/2018 - др. закон) и Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ('Сл. гласник РС', бр. 16/2018).

3) На основу ког показатеља учинка се утврђује да ли је дошло до постизања циља?

Одредити мерљив показатељ учинка на основу ког се прати степен постизања циља и његову почетну и циљну вредност. Уколико није могуће одредити квантитативни показатељ учинка, потребно је навести разлоге због којих то није могуће и одредити квалитативни показатељ учинка.

Показатељи учинка о томе у којој мери су наведени циљеви остварени подразумевају:

- број одржаних обука и радионица - најмање 100;
- број објављених електронских и онлајн медијских садржаја - најмање 200;
- број објављених штампаних и електронских публикација - најмање 5;
- број учесника обухваћених обукама и радионицама најмање 30.000;
- број одржаних трибина и конференција најмање 20;
- број спроведених истраживања најмање 5;
- број успешно реализованих програма најмање 50.

Праћење индикатора је омогућено током спровођења активности планираних у програму и након реализације, кроз мониторинг посете и анализу поднетих периодичних и завршних извештаја.

4) Дефинисати извор провере и рокове за прикупљање података за праћење примене прописа.

На који начин, из којих извора провере и у којим роковима ће се прикупљати подаци на основу којих ће се пратити примена прописа (достизање циљне вредности показатеља, потпуност примене решења прописа у складу са планираним роковима, итд.)? Која организациона јединица у оквиру органа ће бити задужена за праћење примене прописа?

Достављањем завршних наративних и финансијски извештај у року од 30 дана од дана завршетка програма, Кабинет прати примену прописа. Такође, сви корисници средстава су уобавези да у сваком моменту омогуће Кабинету министра контролу реализације програма и увид у сву потребну документацију. Организациона јединица у оквиру Кабинета која ће бити задужена за праћење реализације је Комисија унутар Кабинета основана у складу са важећим прописима. Чланови Комисије не примају надокнаду за свој рад и биће именовани из редова запослених лица у Кабинету. Министар задржава право да именује представнике стручне јавности, по потреби, у складу са чланом 10. Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ('Сл. гласник РС', бр. 16/2018).

3. Идентификовање опција.

1) Да ли је циљ могуће постићи применом „status quo” опције? Приказати последице примене „status quo” опције.

Приказати најважније потенцијалне последице изостанка промене или интервенције на циљне групе, односно на област која се уређује прописом. Навести најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од примене ове опције.

Није могуће задржати „status quo” опцију. Последице примене ове опције огледају се у томе да рањиве категорије попут жена, као и жена које су вишеструко дискриминисане, недовољним ангажовањем удружења која се баве питањима родне равноправности остану без неопходних ресурса и знања који су неопходни да би њихов положај био трајно побољшан, а у циљу постизања родно равноправнијег друштва.

2) Да ли је циљ могуће постићи искључиво применом подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга, без доношења новог или измене постојећег прописа? Навести разлоге због којих се одустало од примене ове опције.

Описати разматрану опцију која подразумева постизање циља кроз примену подстицајних, информативно-едукативних, институционално-управљачких или мера за обезбеђивање добара и услуга (нпр. финансијски подстицаји, појачан инспекцијски надзор, саморегулација, информативно едукативне кампање, унапређење сарадње између органа јавне власти, ажурирање регистара и евиденција, поједностављење административних поступака и/или захтева итд.), а без промене регулаторног оквира. Навести најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од примене ове опције.

Средства за финансирање програма обезбеђена су и саставни су део Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 94/2024), те је према устаљеној пракси поотребно донети нови пропис који по својој садржини јесте подстицајна мера која има за циљ подршку у спровођењу политике родне равноправности.

3) Које су кључне промене које се прописом предлажу ради постизања циља?

Описати предложена решења прописа којима се мењају права и обавезе физичких и правних лица, начин њиховог остваривања, као надлежности и начин вршења надлежности од стране органа јавне управе (нпр. измена услова за излазак на тржиште, измена права и обавеза и/или измена критеријума за остваривање права или испуњење обавеза за грађане и/или привреду, увођење или измена регистра, измена надлежности, формирање нове надлежне институције/укидање или спајање постојећих институција, итд.).

Прописом се постиже потпуни обухват теме родне равноправности, кроз подршку удружењима грађана која се баве заштитом људских права и/или антидискриминацијом, и/или родном равноправношћу, и/или спречавањем насиља, и/или заштитом права детета. Такође, повећава се износ средстава намењен удружењима у односу на 2024. годину.

4) Које опције су разматране приликом израде прописа и навести разлоге због којих се од њих одустало?

Представити различите опције које су разматране приликом дефинисања кључних решења предложених прописом и описати најзначајније економске, друштвене, управљачке и финансијске ефекте, ефекте на животну средину, односно ризике због којих се одустало од ових опција. Када се прописом врши усаглашавање домаћег

правног оквира са правним тековинама Европске уније, потребно је размотрити опције које се односе на начин примене кључних решења акта који се транспонује.

Нису разматране другачије опције.

5) Која је међународна упоредна пракса у регулисању области?

Представити кључна решења у предметној области у упоредивим земљама Европске уније, земљама у окружењу или другим упоредивим земљама. Уколико се овим прописом врши усклађивање са прописом Европске уније представити релевантне налазе ex-ante анализе ефеката које је спровела администрација Европске уније, уколико је ова анализа доступна.

Међународни акти који се односе на економију, образовање и науку као чиниоце који подстичу развој обухватају следеће изворе: Специјална сесија ГС УН: Жене 2000 – Родна равноправност, развој и мир за 21. век (2000) – Миленијумска декларација УН A/Res/55/2 (2000)⁸⁴; Агенда 2030 – ЦОР A/RES/70/1; Програм Акције Међународне конференције о становништву и развоју (1994) Пекиншка декларација и Платформа за акцију (1995)⁸⁷; Пекинг +15 и Пекинг +25 – Национални преглед о оствареном напретку у спровођењу Пекиншке декларације и Платформе за акцију; Конвенција против дискриминације у образовању;

Универзална Декларација о образовању у 21. веку (УНЕСКО) усвојена на светској конференцији посвећеној високом образовању у 21. века; Светска конференција о високом образовању; Резолуција СЕ о женама у науци; Право на образовање – политике и стратегије; Хелсиншки позив за акцију; директиве ЕУ које се односе на принцип једнаког третмана жена и мушкараца и забрану родно засноване дискриминације – Директива 75/117/ЕЕЗ (једнаке зараде за мушкарце и жене) и Директива 76/207/ЕЕЗ (доступност запослења, професионална обука, напредовање на радном месту и услови рада⁷, Препорука Европске комисије о заштити достојанства жена и мушкараца на послу.

Међународни акти који се односе на родне аспекте људских права, безбедности и насиља према женама и политичког живота су: Универзална декларација о људским правима (1948); Међународни пакт о грађанским и политичким правима (2200 А (XXI) (1966) (у даљем тексту: ПГПП); Опциони протокол уз Пакт⁸ и Други опциони протокол уз Пакт; Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966) (у даљем тексту: ПЕСП); Резолуција СБ УН – Жене, мир и безбедност 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1906 (2010), 2016 (2013), 2122 (2013); Резолуција ГС УН 65/69 – Жене, разоружање, неширење и контрола оружја; Пекиншка декларација и Платформа за акцију (1995), Пекинг +15 и Пекинг +25 – Национални преглед о оствареном напретку у спровођењу Пекиншке декларације и Платформе за акцију; Европска конвенција за заштиту људских права и слобода и пратећи протоколи; Повеља ЕУ о основним правима 2016/с 202/02; Закључна запажања CEDAW комитета у вези са Четвртим периодичном извештајем РС о спровођењу CEDAW конвенције; Конвенција СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (2011); Декларација о једнакости жена и мушкараца као фундаменталном критеријуму демократије; Конвенција СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици Амстердамски споразум (1997) који регулише људска права, начело једнаког третмана жена и мушкараца и забрану дискриминације на основу пола; Резолуција о родној квоти за кандидате за судије ЕСЉП Р 1366 (2004) и 1426 (2005); Резолуција ЕП о женама у одлучивању Резолуција ЕП о женама у међународној политици; Директива 97/80/ЕЗ (терет доказивања у случајевима дискриминације по основу пола); Директива ЕУ о превенцији и супротстављању трговини људима и заштити жртава 2011/36 (2011); Директива ЕУ о успостављању минималних стандарда о правима, подршци и заштити

жртвама криминалитета (2012); АП за родну равноправност у ЕУ; затим, препоруке Одбора министара СЕ о: елиминисању сексизма у језику, равноправности жена и мушкараца, уравнотеженом учешћу жена и мушкараца у политичком и јавном одлучивању, представљању жена у медијима, репрезентовању жена у изборном систему, учешћу жена у јавном и политичком животу европских регија.

Међународни акти релевантни за родне аспекте у областима здравствене заштите и социјалне сигурности су: Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966); Закључци Европског комитета за социјална права у вези са применом Европске социјалне повеље (март 2020); Ревидирана Европска социјална повеља; Конвенција о људским правима и биомедицини, Конвенција о безбедности и здрављу у пољопривреди, Резолуција Савета министара рада и социјалне политике о уравнотеженом учешћу жена и мушкараца у породичном и радном животу; Директива 79/7/ЕЕЗ (социјална заштита); Директива 86/613/ЕЕЗ (самосталне делатности, заштита samozапослених жена током трудноће и материнства); Директива 2006/54/ЕЗ (запослење и звања); директиве о заштити трудница, мајки и родитеља међу којима су: Директива 92/85/ЕЕЗ (мере за унапређење сигурности и здравствене заштите на раду трудних радница, радница које су се недавно породиле или су на породилском одсуству), Директива 96/34/ЕЗ (одсуство ради бриге о детету), Директива 2010/18/ЕЗ (родитељско одсуство); препоруке Одбора министара о: помирењу породичног и јавног живота, укључивању родних разлика у здравствену политику.

Међународни акти релевантни за институционални оквир и креирање родно одговорних јавних политика и буџета су: Европска повеља о локалној самоуправи; Додатни протокол о праву учешћа у одлучивању о пословима локалних власти; Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу; Резолуција о родној равноправности на локалном и регионалном нивоу; препоруке Одбора министара о: интегрисању родног аспекта у јавне политике, стандардима и механизмима за постизање родне равноправности.

Међународни акти који се односе на особе које припадају рањивим групама а који су релевантни за сваку од области које су обухваћене Стратегијом су: Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1967); Конвенција о правима детета (1989); Конвенција о правима особа са инвалидитетом (2006); Декларација УН о правима припадника националних, етничких, верских и језичких мањина (1992); Хашке препоруке о праву националних мањина на образовање (1996); Оквирна конвенција за заштиту националних мањина (1998); Препоруке из Лунда о делотворном учешћу националних мањина у јавном животу (1999); Препорука Европске комисије против расизма и нетрпељивости (ECRI) и борби против расизма и нетрпељивости против Рома (1998); Европска конвенција о регионалним или језицима националних мањина; Конвенција о статусу избеглица; Протокол о статусу избеглица; Препорука Одбора министара и СЕ Rec (2000) 4 – начелне смернице о образовној политици према ромској деци Европи; Препорука Одбора министара СЕ Rec(2001) 17 – побољшање друштвеног положаја и запошљавања Рома и номада у Европи; Препорука о мерама за борбу против дискриминације на основу сексуалне оријентације или родног идентитета СМ/Rec(2010); Комитета Савета министара СЕ; као и меморандум објашњења уз ову препоруку; Џогџакарта принципи – примене Закона о међународним људским правима везаним за сексуалну оријентацију и родни идентитет¹⁶⁰ и ревидирани Џогџакарта принципи.

5. Анализа ефеката на друштво.

7) На који начин предложена решења прописа утичу на обим остваривања права на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама? На који начин предложена решења утичу на квалитет и доступност јавних услуга, услуга система социјалне заштите, система здравствене заштите и система образовања, као и и других јавних услуга, нарочито у контексту заштите и унапређења права припадника осетљивих друштвених група?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на обим остваривања права, као што су право на правично суђење, приступачност јавним површинама и објектима и приступ информацијама, односно квалитет и доступност јавних услуга, квалитет и доступност услуга система социјалне заштите, здравственог система и система образовања, као и доступност и приуштивост других јавних услуга и представити ефекте тих решења на грађане (посебно на осетљиве друштвене групе). Уколико су ефекти предложених решења прописа негативни, представити мере којима ће се ти ефекти ублажити или отклонити.

Подршком удружењима која се баве родном равноправношћу утиче се на положај осетљивих друштвених група, жена и девојчица, особа са инвалидитетом, жртава насиља. Њиховом едукацијом кроз различите активности повећавају се њихови капацитети у погледу знања која се односе на права која имају као и начине њихове заштите, уколико су она прекршена. Подизањем свести утиче се на разбијање стереотипа и предрасуда, родних улога, недозвољених образаца понашања и друго.

9) Да ли предложена решења прописа имају различите ефекте на жене и мушкарце, тј. родну равноправност? Описати те ефекте. Да ли пропис повећава или умањује родну равноправност? Које мере су предвиђене за ублажавања потенцијалних негативних ефеката прописа на родну равноправност?

Описати директан или индиректан ефекат који предложена решења прописа производе на жене и мушкарце (посебно на припаднике угрожених друштвених група), тј. родну равноправност у вези са правима из радног односа, имовинских права, правом на образовање и здравствену заштиту, учешћем у одлучивању, превенцијом и превазилажење родних стереотипа, неплаћеним радом, итд.). Проценити да ли предложена решења прописа потенцијално могу имати негативан ефекат на родну равноправност и описати мере које су предвиђене за ублажавања ових ефеката.

Пропис се доноси ради унапређења родне равноправности у Републици Србији у свим аспектима друштва. Предложена решења односно мере прописа управо умањују негативне утицаје на родну равноправност тиме што се подстиче финансирање програма за спровођење политике родне равноправности.

7. Анализа управљачких ефеката

1) Које активности је потребно спровести и у којим роковима како би се омогућила примена прописа? Која организациона јединица унутар органа, односно организације који врше јавна овлашћења, је одговорна за спровођење ових активности?

Потребно је прецизно навести конкретне регулаторне (доношење подзаконских и општих аката, усклађивање других прописа са прописом који се предлаже) и нерегулаторне активности (информативно едукативне кампање, обуке запослених за примену нових прописа, техничко технолошке и организационе промене, итд.) које је потребно предузети како би се омогућила примена прописа, као и рок за

њихово спровођење. Навести орган, односно организацију која врши јавна овлашћења и унутрашњу организациону јединицу која је одговорна за спровођење активности. Навести на који начин ће се успоставити међуинституционална сарадња између органа, односно организације који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа.

Након доношења прописа, потребно је донети акт којим се додатно разрађују аспекти прописа, у виду Програма. Након доношења Програма, доноси се Одлука о расписивању јавног конкурса. Надаље је потребно спровести оцену пристиглих пријава, након чега се састављају записници, и доноси се коначна одлука о броју пројеката који су подржани и износи који су додељени сваком појединачном удружењу. По објављивању коначне ранг листе закључују се **Уговори о финансирању (навести како нам се тачно зове уговор)**. Сви рокови за поступање предвиђени су Програмом.

2) Одредити капацитете органа, односно организације који врше јавна овлашћења који је потребно ангажовати за примену прописа. Да ли су капацитети довољни за примену прописа?

Одредити организациону целину у оквиру органа, односно организације који врше јавна овлашћења која ће вршити надлежности дефинисане прописом. Приказати људске и материјалне (опрема, простор, софтвер, итд.) капацитете које је потребно да ова организациона целина ангажује. Проценити постојеће и навести да ли је потребно обезбедити додатне капацитете и начин на који ће се ти капацитети обезбедити.

За спровођење Конкурса министар без портфеља задужен за координацију активности у области родне равноправности, спречавања насиља над женама и економског и политичког оснаживања жена (у даљем тексту: министар) решењем образује Комисију за спровођење конкурса и праћење реализације програма.

Конкурсна комисија може да предложи ревидирање активности и буџета предлога програма водећи рачуна о укупном износу расположивих средстава по Конкурсу, усаглашености трошкова за поједине намене са истим или сличним трошковима код других програма и другим чињеницама од утицаја на финансирање програма и приоритете расписаног јавног конкурса.

Кабинет министра задржава право да не додели укупно опредељена средства по Програму, уколико квалитет предложених програма није задовољавајући, односно нису испуњени захтевани услови.

3) На који начин предложена решења прописа утичу на ефикасност, одговорност и транспарентност рада органа, односно организација који врше јавна овлашћења надлежних за примену прописа?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на брже и једноставније вршење надлежности органа, односно организација који врше јавна овлашћења уз ефикасније коришћење расположивих ресурса и описати утицај? Да ли се предложеним решењима прописа јасно одређује надлежност за примену прописа између органа, односно организација који врше јавна овлашћења (на пример у случају заједничког надзора)? Да ли се омогућава циљним групама и заинтересованим странама да имају увид у начин примене прописа (на пример доступност информације о начину спровођења административног поступка, праћење кретања предмета, јавност регистара и евиденција, доступност извештаја, итд.)?

Предмет прописа је спровођење Јавног конкурса на ефикасан и транспарентан начин. Цео поступак детаљно је описан у тексту Јавног конкурса и омогућено је равноправно учешће свих заинтересованих актера који испуњавају услове Јавног конкурса.

4) На који начин предложена решења прописа утичу на владавину права?

Описати предложена решења која директно или индиректно утичу на уједначеност примене прописа, могућност злоупотребе права и овлашћења и примену других прописа и описати овај утицај.

Предложена решења немају директан утицај на владавину права.

8. Анализа финансијских ефеката.

1) Колико износе јавни расходи примене прописа и из којих извора финансирања ће се обезбедити средства?

Описати предложена решења прописа која директно или индиректно утичу на повећање јавних расхода. Навести процењен износ трошкова које ће сносити органи, односно организације који врше јавна овлашћења за примену прописа. Навести изворе финансирања из којих ће се обезбеђивати потребна средства (буџет Републике Србије, задуживање, донаторска средства, буџет аутономне покрајине, буџет јединице локалне самоуправе, буџет јавне установе, итд.) и износе који ће се обезбедити из сваког извора финансирања.

Укупни јавни расходи износе 202.923.000,00 динара. Средства су обезбеђена Законом о буџету Републике Србије за 2025. годину („Службени гласник РС”, број 94/24) у оквиру: Раздела 3 - Влада, Глава 3.8 - Кабинет министра без портфеља задуженог за координацију активности у области родне равноправности и оснаживања жена, Програм 2102 – Подршка раду Владе; Програмска активност 0047 – Подршка спровођењу политике родне равноправности у 2025. години (у даљем тексту: Програм); апропријација економска класификација 481 - Дотације невладиним организацијама, у износу од 202.923.000,00 динара; Извор 01 – Општи приходи и примања буџета.

2) Какве ће ефекте предложена решења прописа имати на јавне приходе и расходе?

Одредити јавни приход (порез, допринос, акциза, такса, накнада, итд.) који се уводи или мења или на који директно или индиректно утиче пропис и проценити износ промене јавног прихода у року од три до пет година од тренутка примене прописа. Одредити јавни расход који се уводи или мења или на који директно или индиректно утиче пропис и проценити износ промене јавног расхода у року од три до пет година од тренутка примене прописа.

Процена је да неће бити значајније промене јавног расхода у року од три до пет година.

9. Анализа ризика.

1) Навести кључне ризике за примену прописа. Које мере ће бити предузете како би се смањила вероватноћа настанка ризичних догађаја, односно умањили њихови ефекти и које мере ће бити предузете уколико се ризик оствари?

Одредити ризик за примену прописа (нпр. подршка циљних група и заинтересованих страна, неадекватни рокови за спровођење активности које претходе примени прописа, широка дискрециона овлашћења и неуједначеност у

приступу примени прописа, непостојање довољних капацитета за примену, итд.) који може имати значајне последице на примену прописа. Приказати последице на примену прописа уколико се ризични догађај оствари. Описати мере које ће бити предузете како би се смањила вероватноћа ризичног догађаја или меру која ће бити предузета уколико се ризик оствари, а све у циљу успешне примене прописа.

Недобијање позитивних мишљења од других министарстава, чиме се директно утиче на доношење и примену прописа. У циљу превазилажења ризика потребно је одржати додатне консултације ради проналажења компромисног решења, без угрожавања суштине самог прописа и разлога за његово доношење. Такође, недовољан одзив удружења грађана и неутрошена опредељена средства може бити један од ризика. Уколико до тога дође, извршиће се прерасподела преосталих средстава.